

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Фінансовий менеджмент»

Ступінь вищої освіти - Магістр
Спеціальність 072 – «Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок»
Освітня програма - «Фінанси і кредит»
Напрямок підготовки 07 «Управління та адміністрування»
Рік навчання 1, семестр 1
Форма навчання денна (денна, заочна)
Кількість кредитів ЄКТС 5
Мова викладання українська

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу в eLearn

д.е.н., професор Лемішко О.О.
кафедра фінансів (044) 527-88-90
elena.lemishko@gmail.com
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2338>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Метою освоєння дисципліни є формування у студентів системи теоретичних і практичних знань та навиків управління фінансами підприємства, як то розробка фінансової стратегії та політики, розробка інвестиційної та дивідендної політик, політики фінансового забезпечення, управління грошовими потоками, капіталом, активами, доходами, прибутком і ризиками. Оволодіння стратегією фінансової аналітики, прогнозування та планування, напрацювання практичних навичок студентами у питаннях розроблення та використання максимально ефективних методів нейтралізації та мінімізації фінансових ризиків, механізму фінансової стабілізації підприємства. Дисципліна орієнтована на вивчення сучасних методів управління фінансовими ресурсами суб'єктів господарської діяльності для прийняття оптимальних фінансових рішень, що забезпечують зростання прибутку та капіталу, стабілізацію діяльності підприємства, підвищення добробуту його працівників і власників.

Компетентності ОП

- **Інтегральна компетентність (ІК):** Здатність розв'язувати складні завдання та проблеми у процесі професійної, навчальної і дослідницької діяльності у галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
- **Загальні компетентності (ЗК):** ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- **Фахові (спеціальні) компетентності (СК):** СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності. СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання. СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК10. Здатність розуміти аграрну політику уряду і наслідки її запровадження для суб'єктів господарювання та розробляти фінансово-економічні механізми розвитку агропромислового комплексу країни на різну перспективу
- **Програмні результати навчання (ПРН):** ПРН1. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності. ПРН2. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування. ПРН3. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності. ПРН4. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської

справи та страхування. ПР5. Вільно спілкуватися іноземною мовою усно і письмово з професійних та наукових питань, презентувати і обговорювати результати досліджень. ПР7. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності ПР8. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними. ПР9. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування. ПР10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр				
Модуль 1				
Тема 1. Теоретико-методологічні засади фінансового менеджменту	2/2	Знати теоретичний інструментарій дисципліни; головні вимоги до збору і обробки фінансової інформації; концепцію та методичний інструментарій оцінювання вартості грошей у часі. Вміти орієнтуватись в головних концепціях фінансового менеджменту; розробити положення про фінансовий відділ конкретного підприємства і скласти посадові інструкції персоналу фінансового відділу; читати фінансову звітність; користуватись різноманітним інструментарієм у фінансових розрахунках щодо майбутньої і теперішньої вартості грошей. Аналізувати процес формування та реалізації фінансової стратегії та фінансової політики підприємства; майновий стан методом читання звітності; ефективність та точність фінансових розрахунків. Розуміти об'єкт і суб'єкт фінансового менеджменту, головні компетенції фінансової служби, важливість вартості грошей у часі при проведенні бюджетування та планування Розрізняти функції об'єкта управління, чинники зовнішнього та внутрішнього середовища ведення бізнесу та його вплив на фінансовий менеджмент підприємства, умови складних відсотків та ануїтетні платежі Застосовувати правила організації фінансового управління, знання та вміння при проведенні розрахунків в запропонованих задачах Вміти працювати в команді, делегувати повноваження, розподіляти роботу і вести полеміку Використовувати матеріали теми в магістерському дослідженні та при працевлаштуванні	Написання тестів Рішення задач Доповідь з презентацією Ессе Бізнес кейс	Тести-5 балів Практичне завдання -5 балів Самостійна робота- 5 балів
Тема 2. Система забезпечення фінансового менеджменту	2/2			Тести-5 балів Практичне завдання -5 балів Самостійна робота- 5 балів
Тема 3. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках	2/4			Тести-5 балів Практичне завдання -5 балів Самостійна робота- 5 балів
Модуль 2				
Тема 4. Управління грошовими потоками на підприємстві	4/4	Знати економічну сутність грошових потоків, капіталу та його різновиди; механізм формування і розподілу прибутку; економічну сутність значення та класифікацію оборотних активів; принципи розробки інвестиційної політики Вміти класифікувати грошові потоки, оцінювати рівень прибутковості підприємства, добирати джерела фінансування активів, визначати вартість капіталу, класифікувати інвестиційні проекти та формувати інвестиційну політику підприємства Аналізувати та управляти грошовими потоками у відповідності до видів діяльності, прибутковості, поточний стан оборотних активів, структуру капіталу,	Написання тестів Рішення задач Доповідь з презентацією Ессе Бізнес кейс	Тести-5 балів Практичне завдання -5 балів Самостійна робота-5 балів
Тема 5. Управління прибутком	2/4			Тести-5 балів Практичне завдання -5 балів Самостійна робота-5 балів
Тема 6.	2/2			Тести-5 балів

Управління оборотним капіталом		інвестиційні проекти Розуміти поняття традиційний та чистий грошовий потік, ефекти економічного і фінансового важеля, необхідність та механізм нормування активів, місце і значення інвестиційної діяльності в бізнесовій діяльності Розрізняти господарські операції відповідності до видів діяльності та надходжень і витрачань; фактори формування прибутку та важелі управління ними; оборотні активи за ступенем впливу на ліквідність підприємства; види залученого капіталу за вартістю залучення; фінансові інвестиції за інструментами. Розраховувати середньозважену вартість капіталу. Формувати інвестиційний портфель та управляти ним з позиції дохідності та ризику Застосовувати знання тем модуля при формуванні фінансової звітності Використовувати матеріали тем в магістерському дослідженні Вміти працювати в команді, делегувати повноваження, розподіляти роботу і вести полеміку		Практичне завдання -5 балів Самостійна робота-5 балів
Тема 7. Вартість та оптимізація структури капіталу	4/2			Тести-5 балів Практичне завдання -5 балів Самостійна робота-5 балів
Тема 8. Управління інвестиційною діяльністю підприємства	2/2			Тести-5 балів Практичне завдання -5 балів Самостійна робота-5 балів
Модуль 3				
Тема 9. Оцінка фінансового стану та фінансове планування діяльності підприємства	4/4	Знати систему оцінювання фінансового стану, поняття ризик та систему фінансових ризиків підприємства, сутність та основні елементи антикризового управління Вміти користуватись аналітичним інструментарієм, досліджувати фінансові ризики, застосовувати різні моделі дослідження кризового стану підприємства	Написання тестів Рішення задач Доповідь з презентацією Ессе Бізнес кейс	Тести-5 балів Практичне завдання -5 балів Самостійна робота-5 балів
Тема 10. Дохід і ризик	4/2	Аналізувати планові і фактичні показники, комплексно фінансовий стан підприємства та прогнозувати ймовірність банкрутства та застосовувати кількісну оцінку ризикам Розуміти складові бізнес-плану, механізми нейтралізації ризиків, можливості відновлення платоспроможності Розрізняти механізми фінансового прогнозування і планування діяльності підприємств, функціональні блоки санації підприємства та класифікувати фінансові ризики Застосовувати знання тем модуля при проходженні переддипломної практики Використовувати матеріали теми в магістерському дослідженні		Тести-5 балів Практичне завдання -5 балів Самостійна робота-5 балів
Тема 11. Банкрутство й управління фінансовою санацією підприємства	2/2			Тести-5 балів Практичне завдання -5 балів Самостійна робота-5 балів
Всього за 1 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбутись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Електронний курс на навчальній платформі НУБіП України
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2338>
2. Давиденко Н.М. Фінансовий менеджмент: Підручник. К.: ТОВ«Задруга». 2012. 516с.
3. Непочатенко О. О., Пташник С. А. Фінансовий менеджмент як необхідна складова ефективної системи управління підприємством. Ефективна економіка. 2021. № 8. URL : <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=9168>
4. Партин Г. О. Селюченко Н.Є. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. для студ. спец. "Фінанси". Національний ун-т "Львів. політехніка". Львів: Вид-во Нац. ун-ту "Львів. політехніка". 2010. 330 с.
5. Пігуль Н. Г., Дейнека О. В., Дехтяр Н. А., Люта О. В. Фінанси різних форм бізнесу : навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2017. 337 с
6. Фінансовий менеджмент: Підручник / Кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А.М. Поддєрьогін. – К.: КНЕУ, 2008. – 536 с.
7. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник / І.О. Школьник, І.М. Боярко, Б.І. Сюркало; за ред. І.О. Школьник. – Суми: Університетська книга, 2009. – 301 с.
8. Янковська, Л., Pawlowski, G., Піхоцька, О. М., Кошовий, Б.-П. О., & Стецяк, О. (2022). Теоретичні засади організації фінансового менеджменту на підприємстві крізь призму інтердисциплінарного підходу. *Академічні візії*, (13).

Допоміжна

1. Бігдан І. А., Лачкова Л. І., Лачкова В. М., Жилякова О. В. Фінансовий менеджмент: навч. посібник для студентів спеціальності 072 "Фінанси, банківська справа та страхування". Харків: ХДУХТ, 2017. 202 с.
2. Буряк А.В., Дем'яненко І.В. Управління грошовими потоками: сегмент фінансової політики аграрних підприємств. Економічний форум. 2019. №4. ЛНТУ. С. 103-108
3. Буряк А.В. Структура джерел формування капіталу суб'єктів господарювання. Формування ринкових відносин в Україні. 2013. Вип.4 С.105-109
4. Буряк А.В., Дем'яненко І.В., Бойко С.В. Корпоративне бюджетування податків аграрними та переробними підприємствами. Агросвіт. № 15-16. 2022. С. 33-39.
5. Буряк А.В. Фінансовий механізм інтегрованих аграрних підприємств: теоретичний аспект. Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу - Бердянський університет менеджменту і бізнесу. 2017. №1 (37) С. 93-97
6. Верланов Ю.Ю. Фінансовий менеджмент. Навчальний посібник. Видання 2-ге. Миколаїв: ЧНУ ім. Петра Могили. 2021. 336с.
7. Коваленко Л.О., Ремньова Л.М. Фінансовий менеджмент: Навч. посіб. К.: Знання. 2005. 485с.
8. Костирко Л. А. Стратегічний фінансовий менеджмент: навч. посібник / Л. А. Костирко, Р. О. Костирко, Н. В. Темнікова. Луганськ: Ноулідж. 2014. 431 с.
9. Крутько М. А. Фінансовий менеджмент підприємств в сучасних реаліях міжнародної інтеграції. Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства, Вип. 177 «Економічні науки». 2016. С. 186-191.
10. Островська Г. Фінансовий менеджмент : підруч. Тернопіль : Підручники і посібники, 2016. 512 с.
11. Поддєрьогін А.М., Бабяк Н.Д., Білик М.Д. Фінансовий менеджмент: підручник. 2-ге видання перероблене. Київ: КНЕУ. 2017. 534 с.
12. Davydenko, N., Buriak, A., Lemishko, O., & Titenko, Z. (2020). Assessment of the financial stability level of Ukrainian agrarian corporations. Proceeding of the International Conference "Economic science for rural development". Jelgava, LLU ESAF, 53, 73-79. doi: <https://doi.org/10.22616/ESRD.2020.53.008>
13. Lemishko O., Shevchenko N. (2021) Lending in the agricultural sector of Ukraine challenges and solutions. *Economic Annals-XXI*. 192(7-8(2)). 74-87.

Інформаційні ресурси

1. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої ради України. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/>.
2. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://portal.rada.gov.ua>.
3. Офіційний веб-портал Державної казначейської служби України. – Режим доступу: <http://treasury.gov.ua/main/uk/index>.
4. Офіційний веб-сайт Державної митної служби України. – Режим доступу: <http://www.customs.gov.ua/dmsu/control/uk/index>.
5. Офіційний портал Державної податкової служби України. – Режим доступу: <http://sts.gov.ua/>.
6. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
7. Офіційний веб-сайт Державної фінансової інспекції України. – Режим доступу: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/index>.
8. Офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua>.
9. Офіційний веб-сайт Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. – Режим доступу: <http://www.minregion.gov.ua>.
10. Офіційний веб-сайт Міністерства соціальної політики України. – Режим доступу: <http://www.mlsp.gov.ua>.
11. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/>.
12. Навчальний портал НУБіП України з дисципліни «Фінансовий менеджмент» <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2338>